

Donderen, voormalig munitiecomplex landschappelijke- & inrichtingsvisie

Projectnummer: B1026 Cultuur en zorglandschap

Versie: 07

Datum: 27 juli 2012

Documentnummer: **H V 07**

Referentie: Hylke westra adviseur & Romke Lemstra architect BNA BnsP

Stedenbouw, Architectuur, Management & Advies

Abe Lenstra Boulevard 52-9a

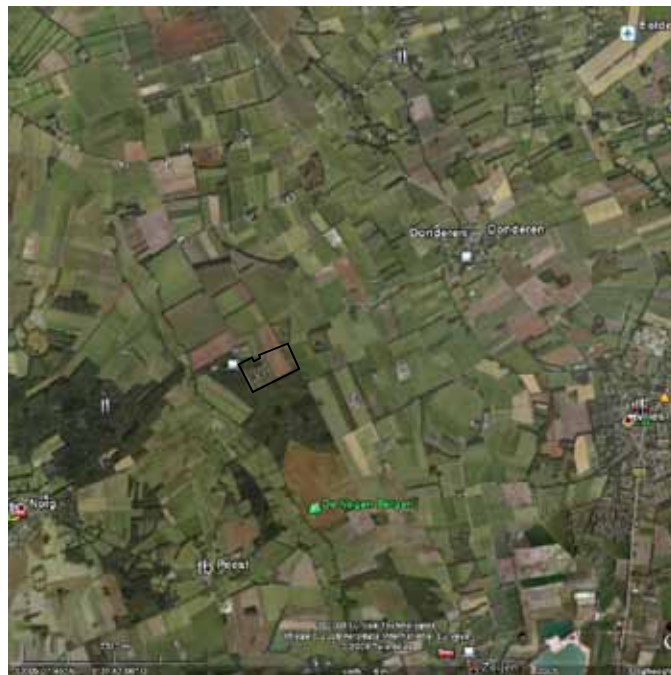
8448 JB HEERENVEEN

Tel: 0513 648245

Fax: 0513 648247

www.ba32.nl

info@ba32.nl

Zoektocht naar functie voor depot

Munitieopslag al leeg

Het voormalige munitiedepot Donderen wordt binnenkort door Defensie overgedragen. Het 24 hectare grote complex is niet meer nodig en moet een nieuwe invulling krijgen. De Dienst Landelijk Gebied (DLG) verzamelt met Domeinen nu ideeën.

NOORDENVELD – De gemeentegrens tussen Noordenveld en Tynaarlo loopt dwars door het munitiemagazijncomplex, in de volksmond bekend als Donderboerveld. Het is één van de 53 voormalige militaire terreinen. Het ligt aan de Norgeweg te Donderen. Projectleider Anne Boonstra van DLG is samen met onder anderen Alfred Dreijer bezig om mogelijkheden te verzamelen en te inventariseren. De landelijke operatie is al vijf jaar geleden opgestart als gevolg van inkrimping van het leger. "We kregen de opdracht om mogelijke bestemmingen te zoeken. Een groot deel van de terreinen ligt in de Ecologische Hoofdstructuur (landelijk netwerk van natuurgebieden-red.), een klein deel krijgt een andere functie. Dat zijn de 'verdienlocaties', die geld moeten opbrengen om de kosten van het totale project te dekken. Want er zal ook gesloopt gaan worden", aldus Boonstra.

In Drenthe zijn de oefenterreinen Anloo en Balloo 'teruggegeven' aan de natuur. "Van het totaal van 2100 hectare van de 53 terreinen, ligt 1100 in Drenthe. Terwijl er hier maar vijf locaties zijn", laat Boonstra weten. "We moeten ook rekening houden met bestaande 'spelregels', afspraken met terreinbeheerders, overheden en omwonenden, waaronder ook agrariërs. In het najaar maken we een keus uit de mogelijke bestemmingen, dan start de inschrijving en komen we met criteria. Donderen wordt niet zonder meer natuur." Welke bestemming het terrein krijgt, ligt nog open. "Dat willen we heel globaal houden. Maar je kunt denken aan landgoedvorming, zorg in combinatie met hospice, een natuurbegraafplaats en kunst en cultuur. Andere ideeën zijn welkom, voor info zie onze website www.ontwikkelingmilitaire-terreinen.nl", aldus Boonstra.

<http://www.encyclopediedrenthe.nl/Munitiedepots>

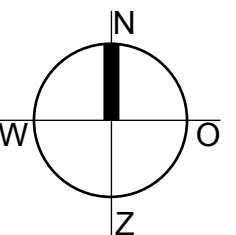
Het grootste, centrale depot (80 ha) ligt bij Veenhuizen. Kleinere depots zijn er bij Donderen, Nieuw-Balinge, Oudemolen en Ruinen. Daarnaast lagen er in Darp bij Havelte atoomkoppen opgeslagen en is er bij Emmen een Amerikaans Divisiedepot. Bij Coevorden lag een NAVO-depot. De munitievoorraad op deze terreinen werd aangelegd in een tijd dat de landen van West-Europa nog nadrukkelijk rekening hield met een aanval vanuit het Oosten. Met het verdwijnen van het IJzeren Gordijn en de val van de Berlijnse Muur in 1989 kwam aan die dreiging een einde. Hoewel nog steeds aanwezig, zijn de activiteiten op de munitiedepots sindsdien afgenomen.

Roder Journaal 19 augustus 2009

Locatieoverzicht Google

Donderen, voormalig munitiedepot B1026, Cultuur en ZorgLandschap versie 07

Drie ijstijden op elkaar in Donderen

Gerrie Koopman

In Noord-Nederland vinden we aan de oppervlakte een grote diversiteit aan bodemtypen. In deze serie wordt telkens een bodemprofiel getoond en besproken, afkomstig uit de drie noordelijke provincies. Als u zelf een fraai bodemprofiel aantreft, bijvoorbeeld bij het graven van een sloot of bij het uitgraven van een plaats voor een nieuwbouwwoning, bericht dat dan aan de redactie van Noorderbreedte. Redacteur Gerrie Koopman neemt dan contact met u op.

Het esdorp Donderen is gelegen op de Rolderrug. Dit is een van de ruggen in Drenthe die parallel loopt aan de Hondsrug en in het terrein goed zichtbaar is. Omdat vanouds de essen op relatief hooggelegen delen van het zandlandschap werden aangelegd, is het niet verwonderlijk dat Donderen twee langgerekte essen heeft: de Noord- en de Zuides. Deze essen accentueren vanouds de Rolderrug. Ten zuidoosten van Donderen bevindt zich, aan de rand van de Zuides, een restant van een oude zandgroeve in de oostelijke flank van de Rolderug, die tot het eind van de jaren tachtig geëxploiteerd werd door de voormalige gemeente Vries. De steilrand aan de rand van de groeve is bewaard gebleven omdat zich hier tijdens de zandwinning een oeverwaluwkolonie had gevestigd. Als klein vogelreservaatje werd het gebied met rust gelaten, slechts verstoord door het jaarlijkse paasvuur van Donderen. Oeverwaluwen komen hier al lang niet meer, maar de steilrand in de Rolderrug is nog steeds aanwezig. Het bijzondere van deze locatie is

dat hier een bodemprofiel zichtbaar is waarin binnen enkele meters de afzettingen uit drie ijstijden zichtbaar zijn.

Poesjeszand

Het onderste gedeelte van het bodemprofiel bestaat uit spierwit, fijn en glinsterend zand. Als je dit fijnkorrelige zand tussen de vingers neemt, voelt het zacht aan. Zo zacht dat ras-bodemkundigen spreken over ‘poesjeszand’. Wrijf je het zand vervolgens uit de handpalm, dan blijven er heel kleine plaatvormige mineralen in de handnerven achter. Dit zijn mica's. Ze veroorzaken een kerstkaart-achtige schittering van de hand in het zonlicht. Dit witte zand werd tijdens de op twee na laatste ijstijd, het Elsterien, door het ijs-smeltwater afgezet in gigantische smeltwaterbekkens. Het behoort, evenals de potklei die tijdens dezelfde ijstijdperiode werd afgezet, tot de Formatie van Peelo en wordt daarom ook wel aangeduid als ‘Peelo-zand’.

In het bovenste, geelgekleurde gedeelte van het profiel is een fraaie gelaagdheid zichtbaar. Zoals de naam als zegt, is dit dekzand als een deken over de oudere sedimenten afgezet. Dit gebeurde tijdens de laatste ijstijd, het Weichselien, onder klimatologische omstandigheden die vergelijkbaar zijn met de huidige toendra's. Een permanent bevroren ondergrond, samen met ijzige schrale omstandigheden, zorgde ervoor dat de harde wind vat kon krijgen op het materiaal dat aan de oppervlakte lag. Uit het droogliggende Noordzeebekken, maar ook lokaal, werd alles wat klein genoeg was door de zandstormen meegevoerd en onder luwere omstandigheden weer neergelegd. De zandgronden in Noord-Nederland, maar ook in Midden- en Zuid-Nederland bestaan uit dit dekzand. Het fijnere

stof werd over nog grotere afstanden vervoerd en onder nog luwere omstandigheden afgezet. Dit vinden we, onder de naam löss, aan de oppervlakte in Limburg. Door de afwisselend hoge en lagere windsnelheden werden achtereenvolgens respectievelijk grotere en kleinere korrels afgezet. Dit veroorzaakt de afwisseling van de (donkere) fijnere laagjes en de (lichter gekleurde) grovere laagjes in het dekzand.

Keileem

Tussen het Peelo-zand en het dekzand, ter hoogte van het handvat van de schep, zien we een grillig gevormde laag van gemiddeld 10 cm dik. Dit is een klein restant van het keileem dat dateert uit de op één na laatste ijstijd, het Saalien. Half Nederland, ongeveer tot de lijn Haarlem-Nijmegen, was toentertijd bedekt met een honderden meters dikke laag landijs. Over de bodem werden zand, klei en leem, maar ook keien, waaronder de dikke Hunebedstenen, vanuit Scandinavië naar ons land getransporteerd. Na het smelten van het ijs bleef een sterk samengeperst en doorkneed materiaal achter, bestaand uit enerzijds fijne klei en leem, maar ook uit zand en stenen; vandaar de naam ‘keileem’. Op sommige plaatsen in Noord-Nederland zijn keileemlagen van zeven meter dik aangetroffen. Hier, op de Rolderrug, is het keileem door erosie grotendeels verdwenen. Het is gereduceerd tot een dun laagje met kleibrokken en stenen.

Aardkundig monument?

Naast het beschreven bodemprofiel zijn, na even zoeken en met een beetje geluk, in de steilrand nog meer bijzonderheden aan te treffen, zoals tijdens de laatste ijstijd gevormde vorstwiggen of een in diezelfde periode ontwikkeld fossiel bodemprofiel.

Goed zichtbaar zijn overal de zogenoemde ‘vingers van Hoeksema’ en nog veel meer details waar een beetje bodemkundige zich de vingers bij aflikt. Helaas raakt de steilrand de laatste jaren in verval. Omdat alles zo fraai zichtbaar kan zijn, hebben we hier te maken met een aardkundig monument. De oeverwaluwen hebben een voorzet gegeven; het is aan de provincie Drenthe om de bal in te schieten en deze locatie, na een opknapbeurtje, te benoemen als volwaardig aardkundig monument.

Provincie Drenthe
Gemeente Tynaarlo
Oppervlakte 1100ha, gelegen op de Rolderrug km²
Inwoners (1 januari 2007) 450

Donderen is een dorp in de Nederlandse provincie Drenthe. Het maakt deel uit van de gemeente Tynaarlo. Het dorp wordt omringd door de dorpen Peize en Bunne ten noorden, Eelde ten oosten, Vries ten zuiden en Norg ten westen. De doorgaande wegen tussen deze plaatsen (de N858 (Donderen-Norg) en de N386 (Vries-Peize)) kruisen elkaar midden in Donderen waardoor het dorp wordt doorsneden. Ten westen van het dorp stroomt een beekje, de Masloot.

Op 1 januari 2007 woonden er ca. 450 mensen in het dorp. Het dorp heeft een oppervlakte van 1.100 ha

Naamsverklaring

De oudste geschreven vormen zijn Dunre (1335) en Donre (1491). Over de betekenis lopen de meningen uiteen: hoogliggend land begroeid met bos, duinhoek of bewoners van het duin, in dit geval zand. bron: "Plaatsnamen van Drenthe" door W.J.Hagoort. (***).

Bewoning

Recentelijke opgravingen hebben aan het licht gebracht dat de vroegste bewoning teruggaat tot ca. 500 v. Chr. (ijzertijd).

Beroepen, grondgebruik

Tot in de jaren '60 van de 20e eeuw was ca. 90% van de beroepsbeoefenaren werkzaam in de agrarische sector. Het waren voornamelijk kleine boeren die de gronden rondom het dorp gebruikten voor veeteelt (grasland) en en teelt van graan en aardappelen.

In de jaren '60 is een omvangrijke ruilverkaveling gerealiseerd. De percelen werden vergroot en de allerkleinste boeren werden uitgekocht. Dat proces heeft zich voortgezet tot op de huidige dag. Thans 2008, telt Donderen nog acht agrarische bedrijven, vnl. werkzaam in de melkveehouderij. Dat bepaalt ook het tegenwoordige grondgebruik: voornamelijk grasland. Daarnaast wordt maïs geteeld en een beperkt aantal percelen is in gebruik voor de teelt van graan en aardappelen. Vrijwel alle boerderijgebouwen zijn verbouwd tot woonhuis.

De huidige beroepsbevolking is veelal werkzaam in Assen en Groningen naast Vries en Roden. Voorts woont er een aantal vrije beroepsbeoefenaren.

Economisch leven

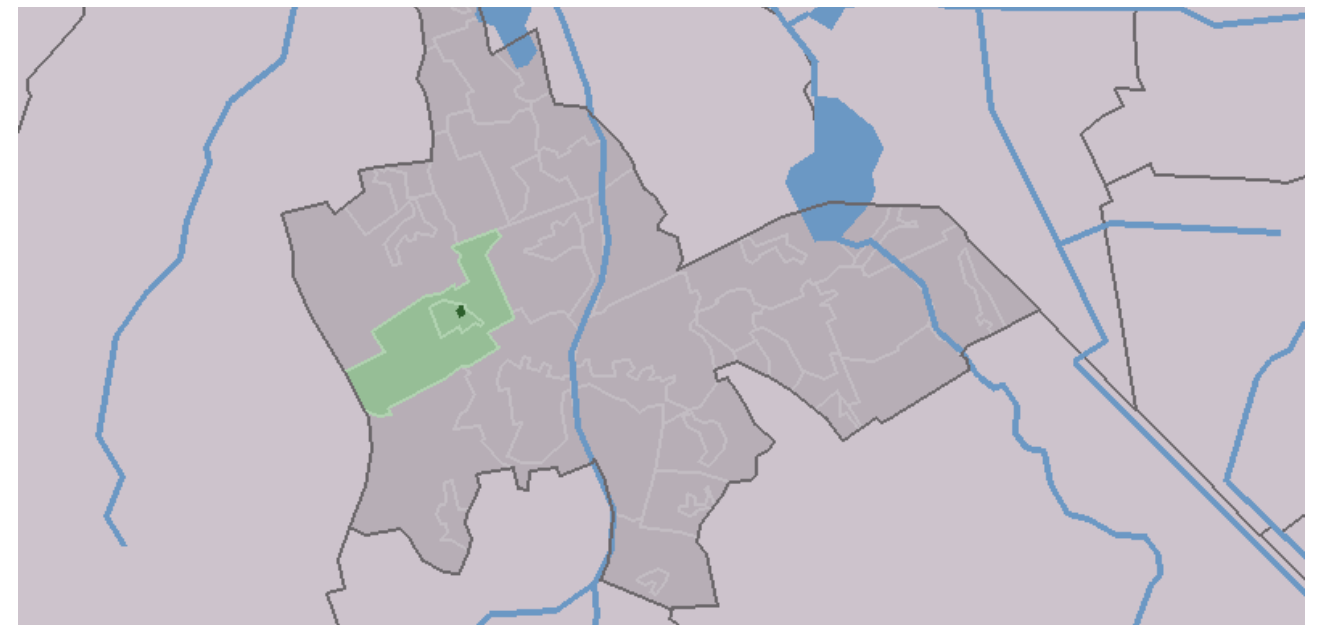
Naast de hiervoor genoemde agrarische activiteiten telde Donderen vroeger een behoorlijk aantal middenstanders: bakkers, kruideniers, kapper, textiel, huishoudelijke artikelen, smederijen en twee, cafés Daar-

van is thans nog één café over; de enige publieke voorziening in het dorp. Het café beschikt over een kruisboogschietbaan. Voorts is er nog een kleine (boeren)camping. Een groot agrarisch bedrijf is in 2006 begonnen met een grote biovergistingsinstallatie; met de opgewekte energie kan een klein dorp van stroom worden voorzien.

recreatie Het dorp beschikt over een behoorlijke ijsbaan met kantine, een kleine speeltuin, een speelveld met basketbalveldje, een jeu de boules baan en een jeugdsoos. Nogal wat inwoners zijn liefhebbers van de paardensport.

Verenigingen

De oudste organisatie in het dorp is de Boermarke, de organisatie van grondeigenaren. Daarnaast is er een Belangenvereniging die enerzijds overleg voert met o.m. gemeente en provincie over allerlei zaken (zoals woningbouw en verkeer) en anderzijds zich bezighoudt met praktische zaken zoals een maandelijkse dorpskrant, inzamelen van oud papier en het in stand houden van de website. Belangrijk is de Vereniging voor Volksvermaken. Deze organiseert het jaarlijkse dorpsfeest met kermis en braderie (weekend na de TT) kaartavonden, het paasvuur, klootschieten enz. De Werkgroep Oud Donderen houdt zich bezig met de historie van het dorp. Voorts is er een kinderclub, zijn er zes bijtartenverenigingen, een afdeling van de BvPv/Vrouwen van NU, een toneelvereniging, die jaarlijks op twee avonden een uitvoering geeft, een ijsclub en een kruisboogvereniging.

Sfeerbeelden exterieur

Donderen, voormalig munitiedepot B1026, Cultuur en ZorgLandschap versie 07

Sfeerbeelden exterieur

Donderen, voormalig munitiedepot B1026, Cultuur en ZorgLandschap versie 07

Sfeerbeelden interieur

Donderen, voormalig munitiedepot B1026, Cultuur en ZorgLandschap versie 07

Inleiding en intentie

Het voormalig munitiemagazijncomplex Donderen is aangekocht met de intentie om de sociaal-maatschappelijke, ethische en cultuurhistorische toekomstwaarde van het van het complex te waarborgen. BV Donderboerkamp heeft twee huurders betrokken bij de exploitatie van het complex, te weten De Peergroup en Zorgboerderij Peest. Gezamenlijk zetten zij zich in om de sociaal-maatschappelijke, ethische en cultuurhistorische elementen op het complex te behouden en toegankelijk te maken voor publiek.

Invloed van maatschappelijke ontwikkelingen

Zorgboerderij Peest en de Peergroup worden beide geconfronteerd met een cultuuromslag in de maatschappij. Zowel op de budgetten voor cultuur als het zorgbudget wordt flink bezuinigd. Beide partijen worden noodgedwongen minder afhankelijkheid van de overheid en meer zelfredzaam. Vanuit Zorgboerderij Peest hebben we een netwerkmethodiek ontwikkeld die er op gericht is de zorgvrager deelondersteuning te laten putten uit haar of zijn netwerk waardoor de professionele hulpverlening meer aan de zijlijn komt te staan. Dit sluit naadloos aan bij de huidige maatschappelijke ontwikkelingen. De samenwerking tussen de partijen is er onder andere op gericht om meer de eigen broek op te houden door op een andere wijze geld te genereren. Dit gaan we doen door gebruik te maken van de kwaliteiten van de zorgvragers. Hierbij houden we rekening met de wensen en draagkracht van de zorgvrager. In onderstaande tekst wordt de inzet van deze kwaliteiten verder geconcretiseerd.

Kunst

Meerdere zorgvragers hebben competenties op het gebied van schilderen en het maken van kunst. Er zal dan ook een groepsatelier worden ingericht voor het benutten van deze kwaliteiten. In het kader van integratie worden regelmatig schilders/kunstenaars uitgenodigd om een tijdje met de zorgvragers op te trekken. De gast schilder/kunstenaar mag kosteloos gebruik maken van de aanwezige faciliteiten. In ruil hiervoor krijgen de zorgvragers deskundigheid bevordering op het gebied van schilderen en het maken van kunst. De gemaakte schilderijen en kunstvoorwerpen zullen ten toon gesteld worden in een daarvoor bestemde expositieruimte met de mogelijkheid tot verkoop of verhuur aan het publiek. Niet alleen een expositie van de deelnemer, maar ook schilders/kunstenaars van buiten af mogen gebruik maken van deze faciliteiten. De opbrengsten uit verhuur of verkoop van eigen werk en provisie bij verkoop van het werk van externe schilders/kunstenaars zorgen voor een alternatieve geldstroom.

Door de samenwerking met Peergroup is het voor de zorgvragers mogelijk om gebruik te maken van een muziekruimte geluidsstudio waarin muziek opgenomen kan worden.

Cultuurhistorische waarden

De zorgboerderij heeft een samenwerkingsovereenkomst met Staats Bosbeheer en verzorgt het onderhoud van het aangelegen bos en heideveld. Er zijn een aantal cultuur- en historische waarden in het landschap, zoals de grafheuvels op het Noorderveld, die we willen behouden en uit willen dragen naar het publiek. Een aantal deelnemers heeft competenties op het gebied van mensen waardoor er excursies kunnen worden verzorgd voor het publiek. Tevens zal er een informatiecentrum worden ingericht met informatie over deze cultuur/historische waarden.

De Zorgboerderij heeft de Historische Vereniging Norg de mogelijkheid gegeven om een museum in te richten met oude voorwerpen en wetenswaardigheden uit het verleden aan het publiek. De Historische Vereniging Norg werkt met een grote groep enthousiaste vrijwilligers die de brug kunnen slaan tussen de zorgvragers en de maatschappij.

Een deelnemer heeft kennis van geneeskrachtige kruiden. Zij zal een kruidentuin en een herbarium inrichten met informatie over oude kruiden die vroeger werden gebruikt voor het genezen van kwalen middels de geneeswijzen uit grootmoeders tijd.

Een aantal deelnemers heeft de competentie om te timmeren. Er is een ruimte ingericht voor houtopslag en een timmerwerkplaats. Hier worden ambachtelijk plantenbakken gemaakt (ook aangepast voor rolstoelgebruikers) voor de eigen gekweekte siergrassen.

Het nabijgelegen akkerveld zal worden gebruikt om oude ambachten te kunnen tonen aan het publiek. Het land bewerken met oude landbouwwerktuigen en paard, zoals het vroeger was. Terug naar de onthaasting, aansluiting zoeken bij de draagkracht van de deelnemers. Hiervoor zal een ruimte worden ingericht om in de wintermaanden de werktuigen te kunnen onderhouden en daarnaast stalruimte voor de trekpaarden.

Er zal een landhuis worden gebouwd op de wijze zoals het vroeger ging. Materiaal wordt zoveel mogelijk uit de naaste omgeving gewonnen. Bomen worden uit het bos gesleept met gebruik van paarden en de verwerking tot balken en plan (en zal op het terrein plaats vinden. Het publiek kan kennis nemen van bouwtechnieken uit het verleden zoals de pin/gat verbinding. Rond het landhuis komen in een U vorm respectievelijk stalruimte voor de trekpaarden, opstalruimte voor de menwagens, logeer en crisisopvang.

Nieuw cultuurgoed: Duurzaamheid

Naast de kust, cultuur en historische waarden gaan we ons ook bezig houden met het ontwikkelen van een nieuw cultuurgoed: duurzaamheid. Hierbij willen we gebruik maken van alternatieve energie bronnen zoals bijvoorbeeld zon en wind energie en een houtgestookte cv. installatie. Er zullen 2 kantines worden ingericht met verschillende voorzieningen. Eén kantine zal gebruik maken van de bestaande energievoorzieningen zoals gas-water en licht en aansluiting op de riolering. De andere kantine wordt ingericht met alternatieve voorzieningen zoals bijvoorbeeld een septietank en een vijver voor de zuivering van het afvalwater. Het publiek kan dan kennis nemen van deze twee verschillende voorzieningen en de daarbij horende kosten plaatje. Er wordt een educatief programma aangeboden met als doel bewustwording bij het publiek van de mogelijkheden en keuzes m.b.t. duurzame energie. De kantines worden gebruikt door de deelnemers en er kan koffie/thee worden genuttigd door het publiek met iets lekkers uit grootmoeders tijd.

Aansluitend op dit duurzaamheidsaspect wordt ook ingespeeld op de wens van een aantal deelnemers die de wens om te werken aan hun overgewicht en conditie. Het gebruik van bestaande fitnes centra's sluit onvoldoende aan bij onze deelnemers (overvraging). Er zal een bewegingsruimte worden ingericht waarbij de opgewekte energie wordt opgeslagen voor de verlichting. Het publiek kan op afspraak ook gebruik mal(en van deze ruimte zodat er sprake is van echte integratie. Het publiek weet dat het terrein gebruikt en beheerd wordt door mensen met een zorgvraag en heeft hiermee rekening te houden. Hier is sprake van omgekeerde/ ongedwongen integratie, het publiek kiest ervoor om gebruik te maken van de mogelijkheden op Donderboerkamp.

Sociale en maatschappelijke integratie

Er worden dus verschillende functies ondergebracht in de bestaande gebouwen zonder dat er ingrijpende veranderingen worden aangebracht in de bestaande structuur. Deze functies ondersteunen zorgvragers en mensen die langdurig uit het arbeidsproces in het ontwikkelen van hun capaciteiten en vaardigheden en het integreren of herintreden in de maatschappij. Dit kan zelf leiden tot het een dusdanige ontwikkeling waardoor het mogelijk wordt om weer op een bepaalde loonwaarde te komen.

Beheer en ontvangst

Het terrein wordt onderhouden door de deelnemers van Zorgboerderij Peest. De Peer Group zal niet altijd aanwezig zijn op het terrein omdat ze voorstellingen te geven op externe locaties. De deelnemers van Zorgboerderij Peest ontvangen het publiek en zien toe op de naleving van de huisregels

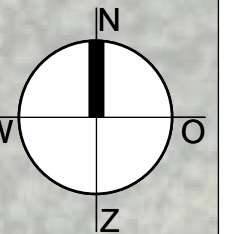

Object	Gebouw code	Gebouw naam	Gebouw functie	Bouwjaar
MMC DONDEREN	A1	Munitiemagazijn	152 Magazijn explosief	1962
MMC DONDEREN	A10	Munitiemagazijn	152 Magazijn explosief	1961
MMC DONDEREN	A11	Munitiemagazijn	152 Magazijn explosief	1961
MMC DONDEREN	A12	Munitiemagazijn	152 Magazijn explosief	1961
MMC DONDEREN	A13	Munitiemagazijn	152 Magazijn explosief	1961
MMC DONDEREN	A14	Munitiemagazijn	152 Magazijn explosief	1961
MMC DONDEREN	A2	Munitiemagazijn	152 Magazijn explosief	1961
MMC DONDEREN	A3	Munitiemagazijn	152 Magazijn explosief	1961
MMC DONDEREN	A4	Munitiemagazijn	152 Magazijn explosief	1961
MMC DONDEREN	A5	Munitiemagazijn	152 Magazijn explosief	1961
MMC DONDEREN	A6	Munitiemagazijn	152 Magazijn explosief	1961
MMC DONDEREN	A7	Munitiemagazijn	152 Magazijn explosief	1961
MMC DONDEREN	A8	Munitiemagazijn	152 Magazijn explosief	1961
MMC DONDEREN	A9	Munitiemagazijn	152 Magazijn explosief	1961
MMC DONDEREN	B1	Munitiemagazijn	152 Magazijn explosief	1961
MMC DONDEREN	B2	Munitiemagazijn	152 Magazijn explosief	1961
MMC DONDEREN	B3	Munitiemagazijn	152 Magazijn explosief	1961
MMC DONDEREN	B4	Munitiemagazijn	152 Magazijn explosief	1961
MMC DONDEREN	B5	Munitiemagazijn	152 Magazijn explosief	1961
MMC DONDEREN	BWG	Wachtgebouw	222 Wachtgebouw	1961
MMC DONDEREN	C1	Munitiemagazijn	152 Magazijn explosief	1961
MMC DONDEREN	C2	Munitiemagazijn	152 Magazijn explosief	1961
MMC DONDEREN	C3	Munitiemagazijn	152 Magazijn explosief	1961
MMC DONDEREN	C4	Munitiemagazijn	152 Magazijn explosief	1961
MMC DONDEREN	GN	Stalling	172 Stalling	1961
MMC DONDEREN	MC	Magazijn chemicalien	154 Magazijn chemicalien	1999
MMC DONDEREN	OG	Onderhoudsgebouw	161 Werkplaats algemeen	1961
MMC DONDEREN	TG	Trafogebouw	192 Trafogebouw	1961
MMC DONDEREN	W1	Dienstwoning Norgew. 221	201 Woning	1989

Situatie + voormalige functies schaal 1:2500

Donderen, voormalig munitiedepot B1026, Cultuur en ZorgLandschap versie 07

Samen met de Peer Group zijn we in de gelegenheid gesteld om een aantal gebouwen te huren van Donder boer kamp B.V. We gaan de gebouwen van het bunkercomplex hergebruiken zonder dat we slopen en herbouwen. De bestaande structuur willen we zoveel mogelijk behouden. De zorgboerderij huurt totaal 15 gebouwen.

De huidige hoofdingang via de voorzijde is niet verkeersveilig!
De toegang van het terrein via de achterzijde willen we met toestemming van Staatsbosbeheer open stellen voor het publiek. De bezoekers kunnen gebruik maken van de parkeer gelegenheid van Staatsbosbeheer en zo nodig zijn we bereid dit uit te breiden.

De B1 willen we gebruiken als informatiecentrum in samenwerking met staatsbosbeheer over de naaste omgeving (cultuur- historische aspecten) en de wetenswaardigheden over het terrein.

De A2 wordt ingericht als expositie – veiling -ruimte waar het publiek o.a. kennis kan nemen van de gemaakte schilderijen, kunst en andere verkoopbare artikelen.

De A4 wordt ingericht als groepsatelier.

De A5 wordt ingericht als bewegingsruimte (fitness). De opgewekte energie wordt opgeslagen via accu's waarmee we de verlichting realiseren.

De A7 wordt ingericht als stek en vermeerdering ruimte voor siergrassen en overige planten.

De B2 wordt ingericht als meditatie- en muziekruimte.

Eerdergenoemde functies voor de gebouwen zijn aan verandering onderhevig vanwege het voortschrijdend inzicht. De uitgangspunten zijn duidelijk en sturend.

We willen gebruik maken van de mensen wat ze kunnen om tot een bepaalde loonwaarde te komen en gebruik maken van alternatieve energievoorzieningen met duurzaamheid. Dit willen we kenbaar maken via een educatief programma. Het zal worden open gesteld voor het publiek die kennis kan nemen van cultuur historische waarden met kunst vanuit de combinatie zorg en cultuur.

Onderdeel, visie van de Peergroup,

Zo als ik het zie, zou het terrein de uitstraling die het nu heeft moeten behouden. De kleine veranderingen aan de gebouwen zoals deuren en ramen die worden geplaatst passen in de stijl en uitstraling van de gebouwen en de omgeving. De kenmerkende patronen van de wegen en de wallen om de gebouwen blijven bestaan.

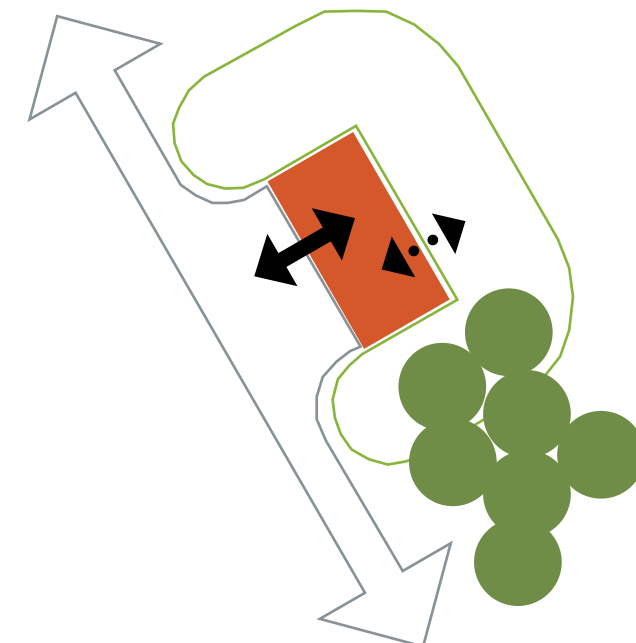
Een aantal bunkers voorzien van glas in de bestaande kozijn openingen. Detaillering met respect en behoud van bestaande kwaliteit. Op enkele achtergevels nieuwe openingen toevoegen. 23 Bunkers onderscheidend door het pluriformiteit gebruik, nieuwe identiteiten als geheel.

Bestaande opslagbunker

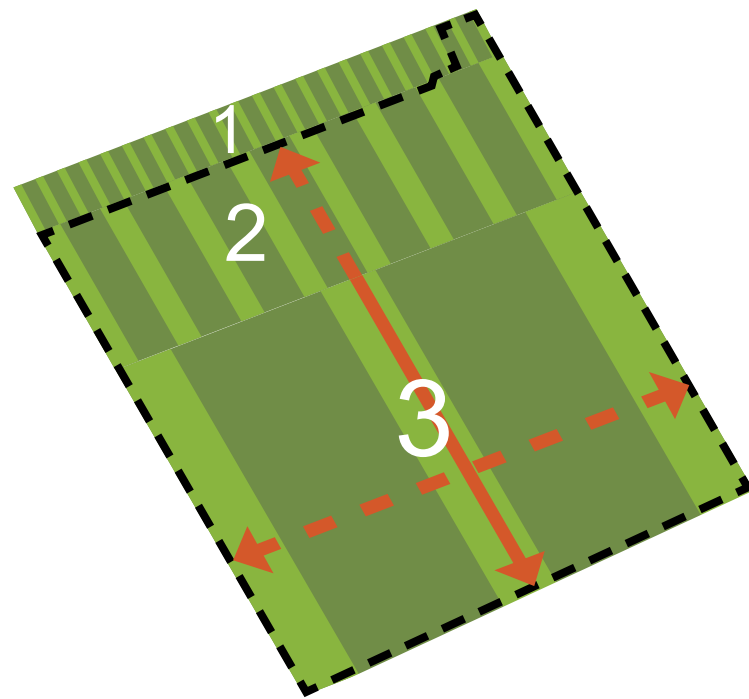
Bouwsteen / oriëntatie

Transparantie en pluriformiteit in gebruik

Samenhang als geheel schaal 1:5000

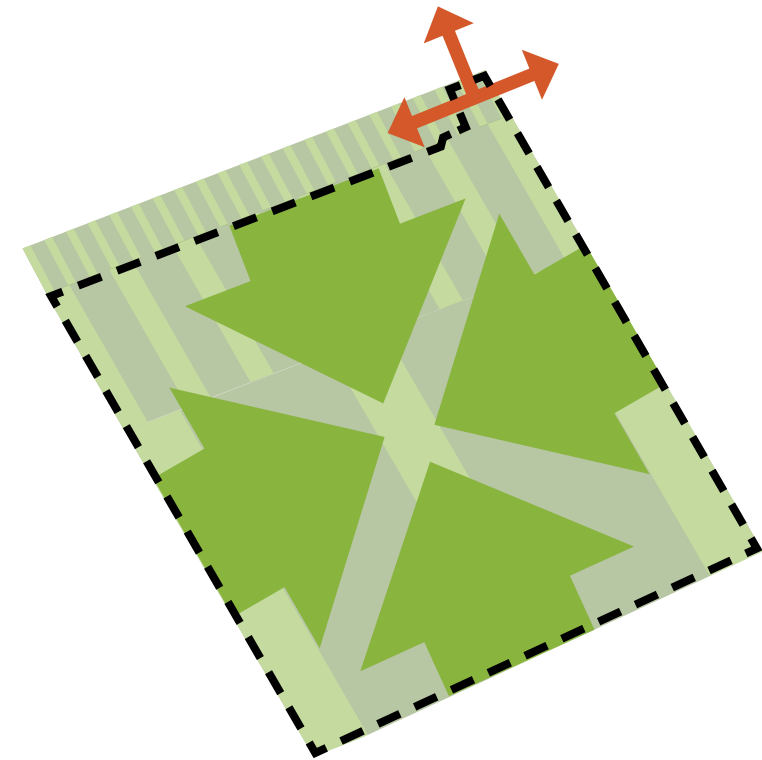
Donderen, voormalig munitiedepot B1026, Cultuur en ZorgLandschap versie 07

3 Deelgebieden

Drie deelgebieden zijn te onderscheiden, ieder met eigen specifieke ruimtelijk invulling en beleving. Het bosperceel langs de Donderseweg is functioneel te onderscheiden in: gebied-1 buiten, en 2 binnen de voormalige veiligheidszone. Gebieden 2 en 3 verschillen van elkaar door aanwezigheid van gebouw objecten.

De kracht van deze locatie is de Stilte, veiligheid en ingetogenheid.

Introvert versus aanwezigheid

Met het wegvallen van de militaire functie heeft deze locatie een andere betekenis gekregen. Wat aanvankelijk geheim, en achter gesloten deur plaats vond is opengebroken. Het terrein heeft door de (semi) publieke functie een belangrijke transformatie ondergaan. Bovendien door het huidige gebruik is ook de zichtbaarheid extroverter geworden. Deze omkering in beeldvorming vormt een belangrijke component voor de ideevorming en landschappelijk ontwerp.

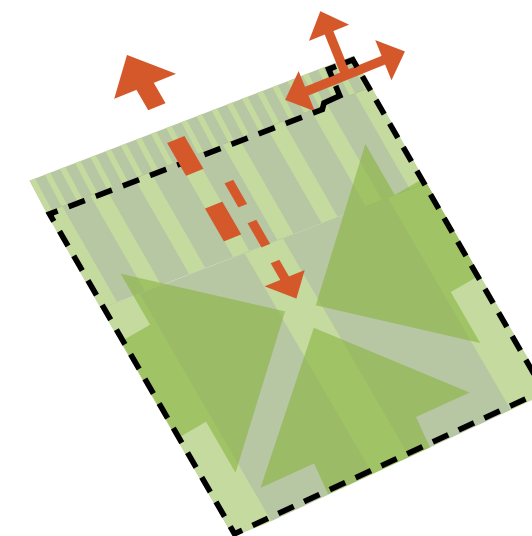
De toegankelijkheid is zichtbaar uitsluitend op de plek van het oorspronkelijke poortgebouw. Met een juiste positie en inpassing in het bosperceel van het zorglandgoed is transformatie van het introverte karakter mogelijk.

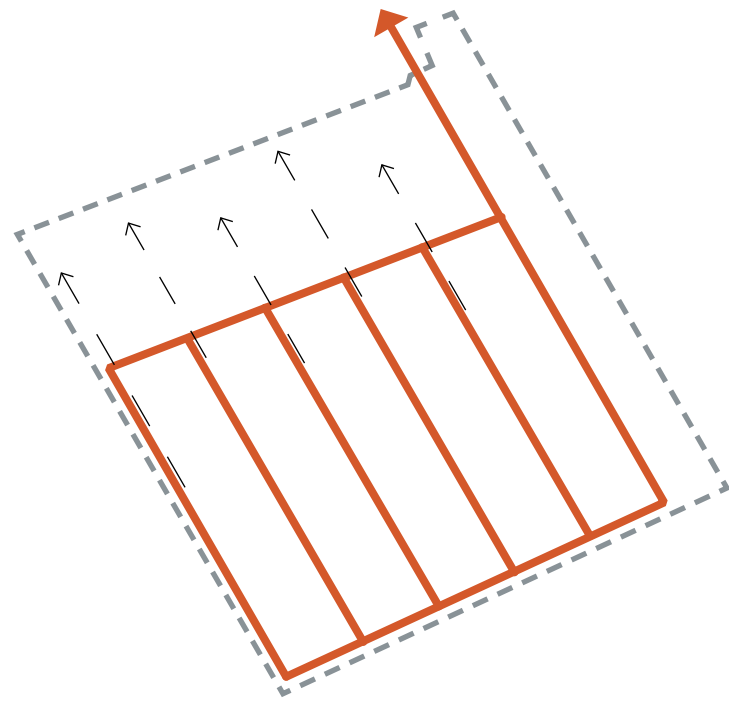

Ruimte tussen gebied 2 en 3

Landschap & identiteit schaal 1:5000

Donderen, voormalig munitiedepot B1026, Cultuur en ZorgLandschap versie 07

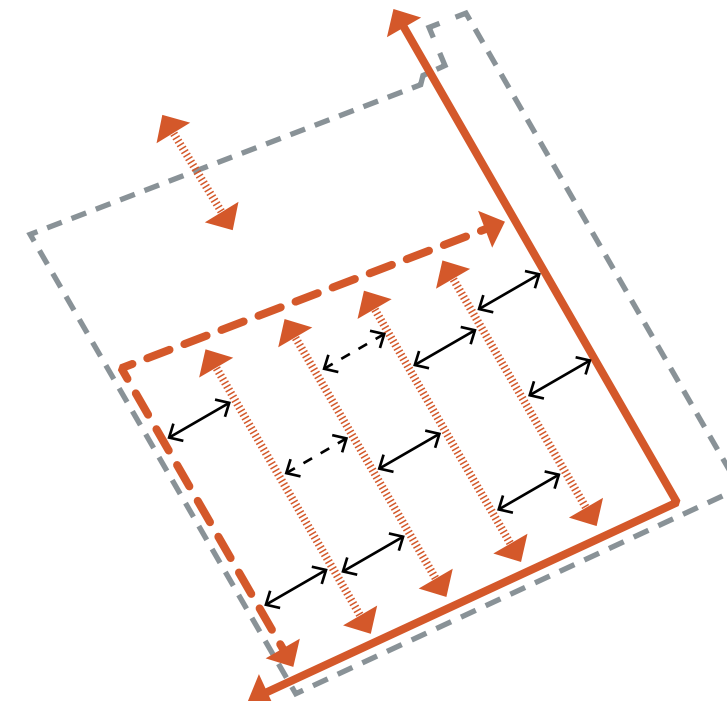

Uniformiteit huidige situatie

Repeterend patroon van wegen en gebouwobjecten. formeel en statig van karakter, doortrekken en versterken als zichtlijn in het bosperceel van het landgoed.

Hiërarchie + dwarsverbanden

Met beplanting en bermonderhoud subtiële verschillen maken in Hiërarchie. Tussen de dwarsstraten zijn informele bospaden mogelijk. Ruimtelijke en inspirerende component, verbind en creëert nieuwe mogelijkheden. Lopen langs formele paden en informele verbindingen. Kiezen voor structuur of verrassing.

Nieuwe routes gekoppeld aan A, B en de C bunkers en/of functie gebonden.

Uniformiteit

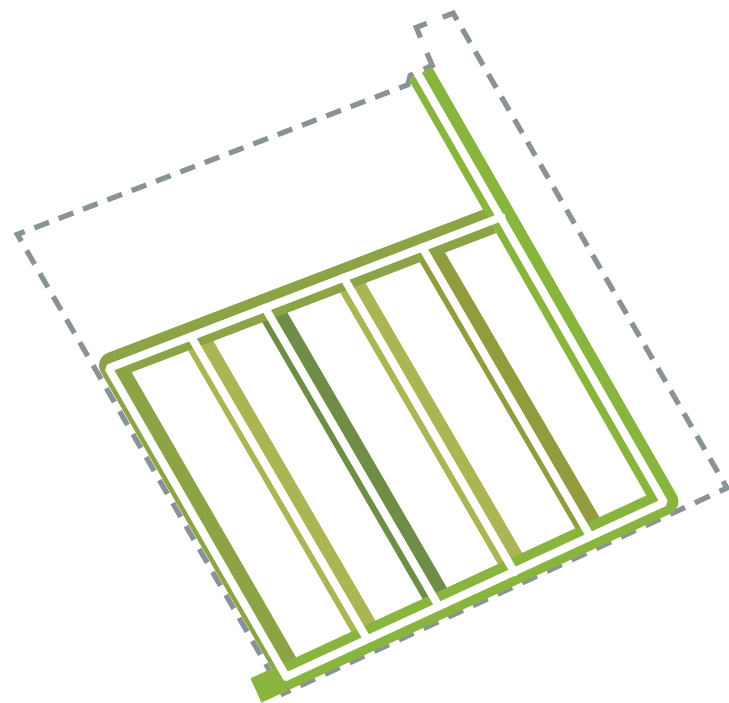
Hoofd entree

Achter entree

Oriëntatie en ontsluiting schaal 1:5000

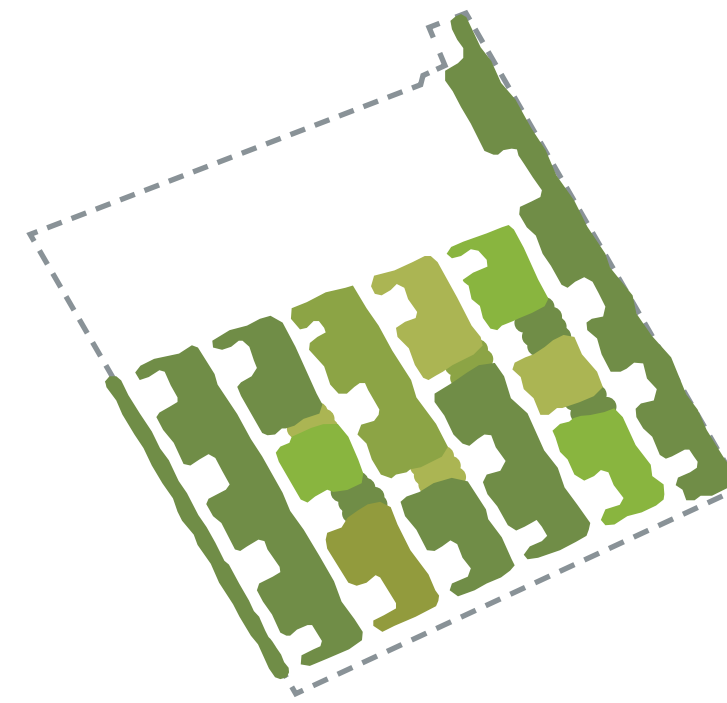
Donderen, voormalig munitiedepot B1026, Cultuur en ZorgLandschap versie 07

Bermgroen

Bermen krijgen afzonderlijk door verschillen aan te brengen in gebruik en onderhoud eigen specifieke vegetaties. Hierdoor ontstaan in beeld en karakteristiek verschillen.

Bomen en begroeiingen

Door verschillen in bos en beplantingsonderhoud aan te brengen ontstaan plekken in de bosstroken. Soms zijn ze dicht begroeid, andere plekken kunnen open zijn van structuur, of vrij van onder begroeiing waardoor varens de onderplant vormen. Hierdoor vormt zich een diversiteit aan open, gesloten en doorkijk bos. Elk met eigen beeldmerk.

Bomen en begroeiingen

Bos en berm

Bos en berm

Groene drager schaal 1:5000

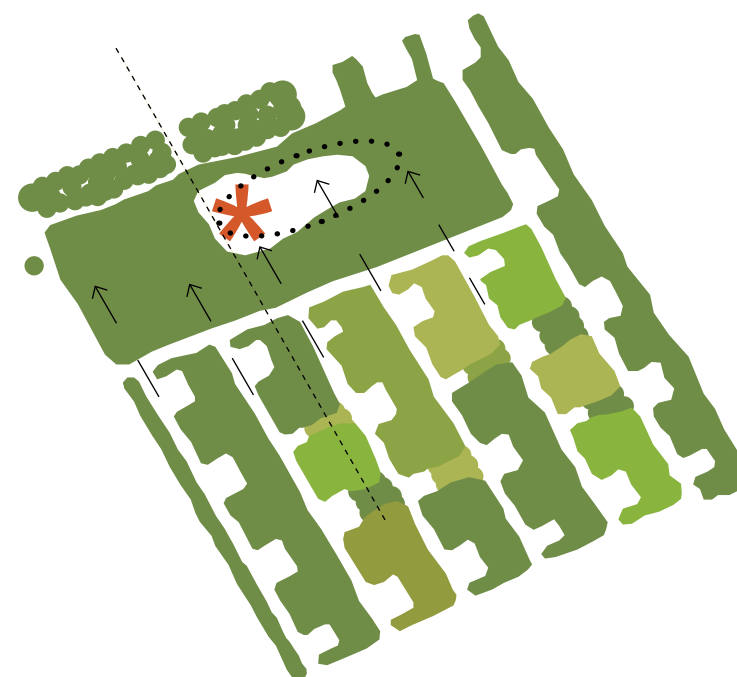

Daarom is het goed om verschillende verbindingen aan te gaan zodat er weer nieuwe verhalen ontstaan om weer door te vertellen. Donderboerkamp is een leeg landschap waar veel nieuwe verbindingen kunnen ontstaan. Waar we de combinaties inzichtelijk en tastbaar kunnen maken. Waar zorg en creativiteit elkaar versterken in een creatieve innovatieve weg.

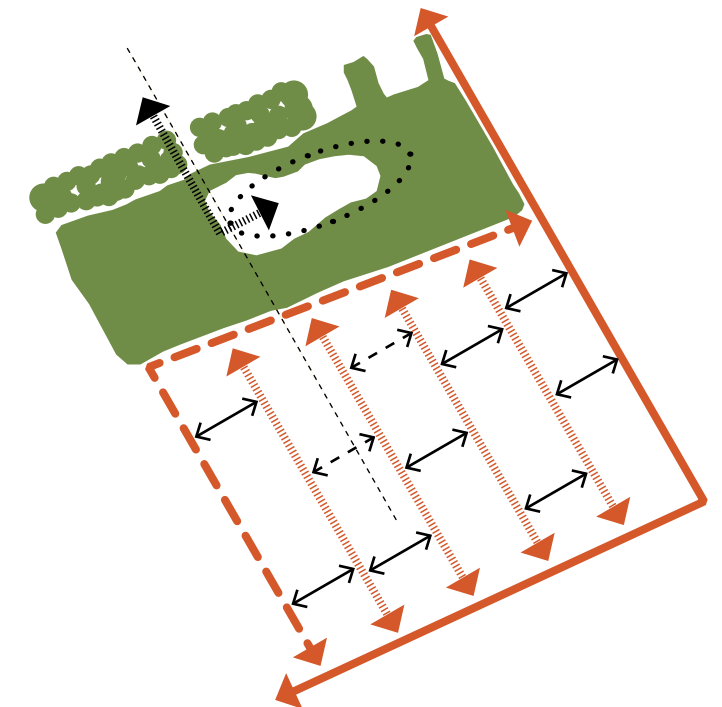
De fysieke en functionele koppeling landgoed met bunker complex ondergeschikt houden, informele kwaliteit en sfeer koppelen aan het formele en statige karakter van het bunkerterrein. Landgoed maakt onderdeel uit van de “BOMkuil”. Een nieuw gat in het bos biedt ruimte, zowel de kuil en de ruimte in het bos zijn de context voor het landgoed.

De gemeentegrens vormt de basis voor een metaforische paradox tussen “oost en west”. De ontsluiting van het landgoed aan de westkant, en de ligging aan de oostkant, historisch refereert de weg ook aan een oude weg die destijds ongeveer op dezelfde plek heeft gelegen.

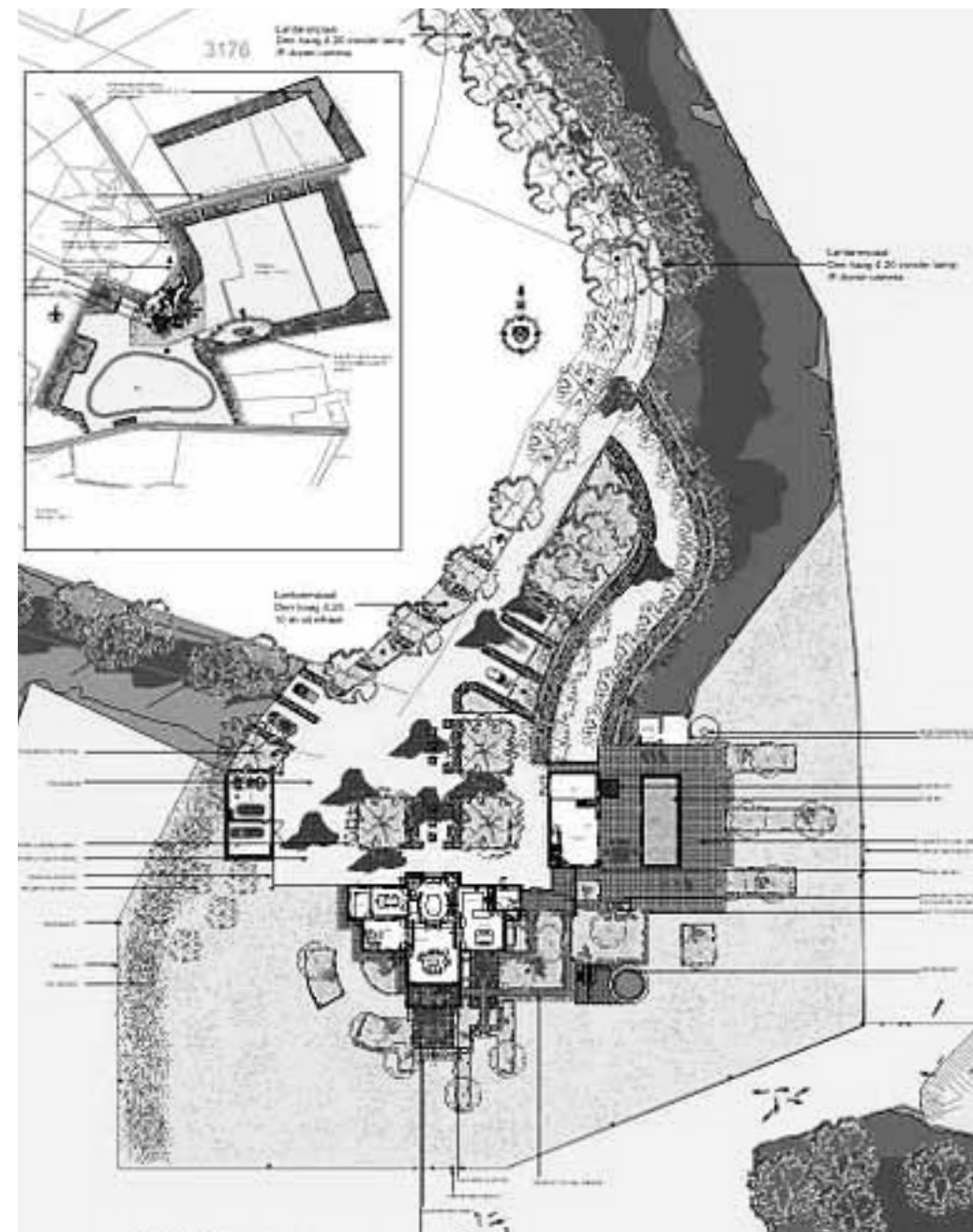
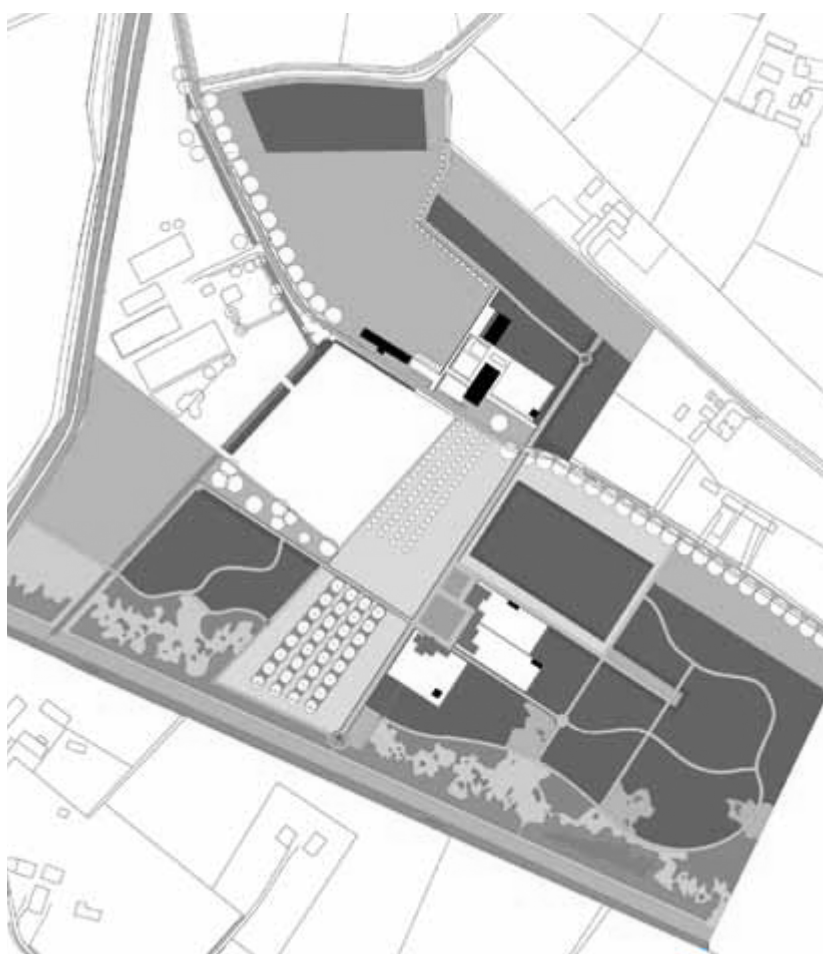
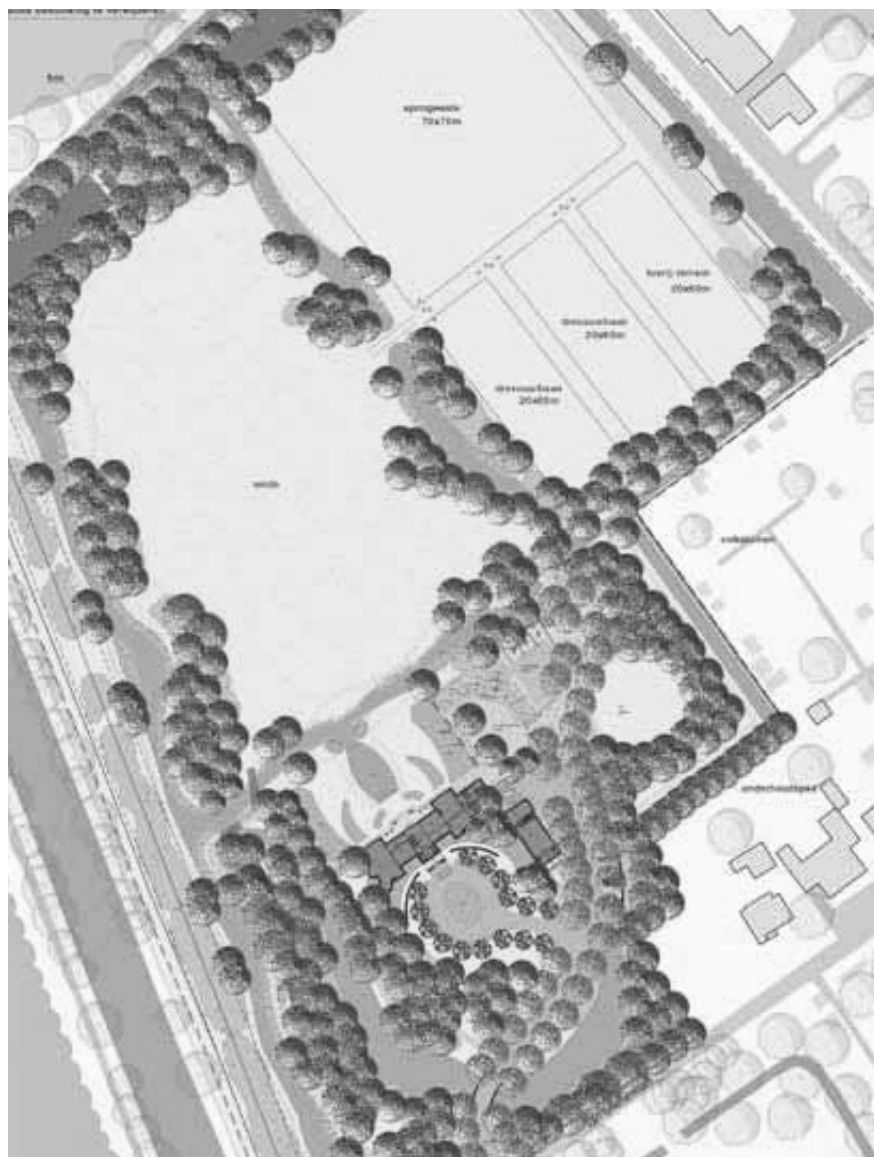
Deze plek had jarenlang een verborgen en een zelfde identiteit. Door de nieuwe gebruikers en ook de bezoekers zal de locatie in beeldvorming aan verandering onderhevig zijn. Metaforisch laten we dit tot uitdrukking komen in het nieuwe landgoed. Informeel landgoed en landschappelijk onderdeel wordt van het gehele complex.

Gebouwen in hoogte integreren met de mogelijkheden van de “BOMkuil” daardoor is 2 lagen met kap in beeldkwaliteit mogelijk.

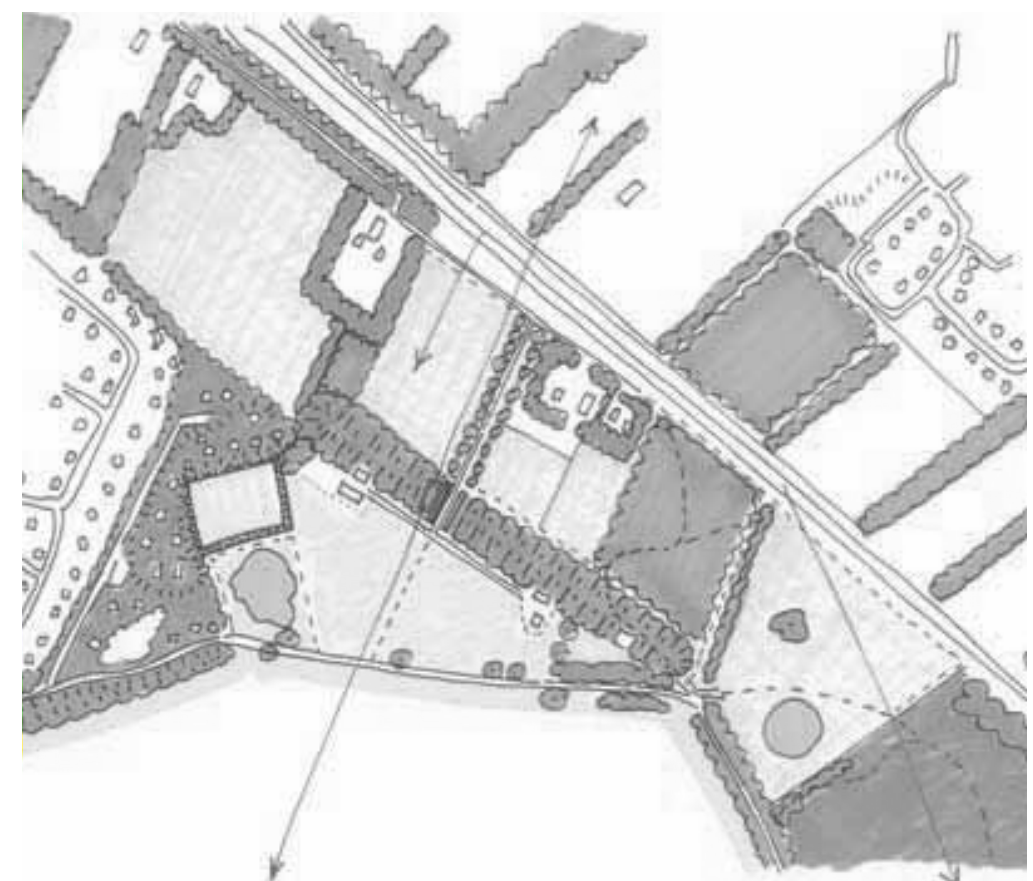
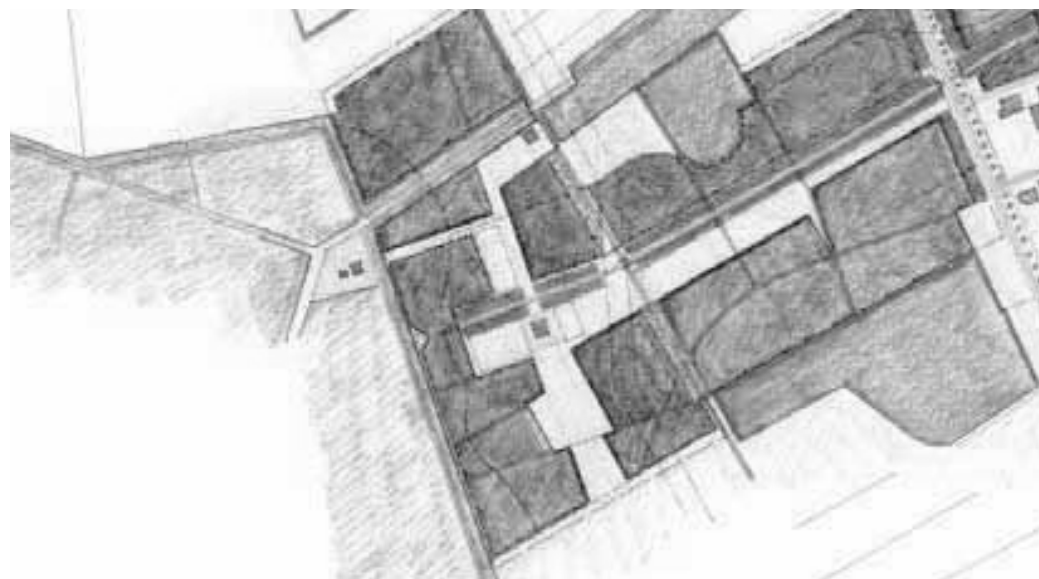

Samenhang en camouflage schaal 1:5000

Voorbeelden “formele” landgoederen

Donderen, voormalig munitiedepot B1026, Cultuur en ZorgLandschap versie 07

Voorbeelden “INformeLe” landgoederen Landschappelijke verbindingen

Donderen, voormalig munitiedepot B1026, Cultuur en ZorgLandschap versie 07

Situatie schaal 1:2500

Donderen, voormalig munitiedepot B1026, Cultuur en ZorgLandschap versie 07

Referentiebeelden Landschappelijk verblijven in het bos

Donderen, voormalig munitiedepot B1026, Cultuur en ZorgLandschap versie 07

Referentiebeelden Landschappelijk verblijven in het bos

Donderen, voormalig munitiedepot B1026, Cultuur en ZorgLandschap versie 07

Referentiebeelden 3D model

Donderen, voormalig munitiedepot B1026, Cultuur en ZorgLandschap versie 07

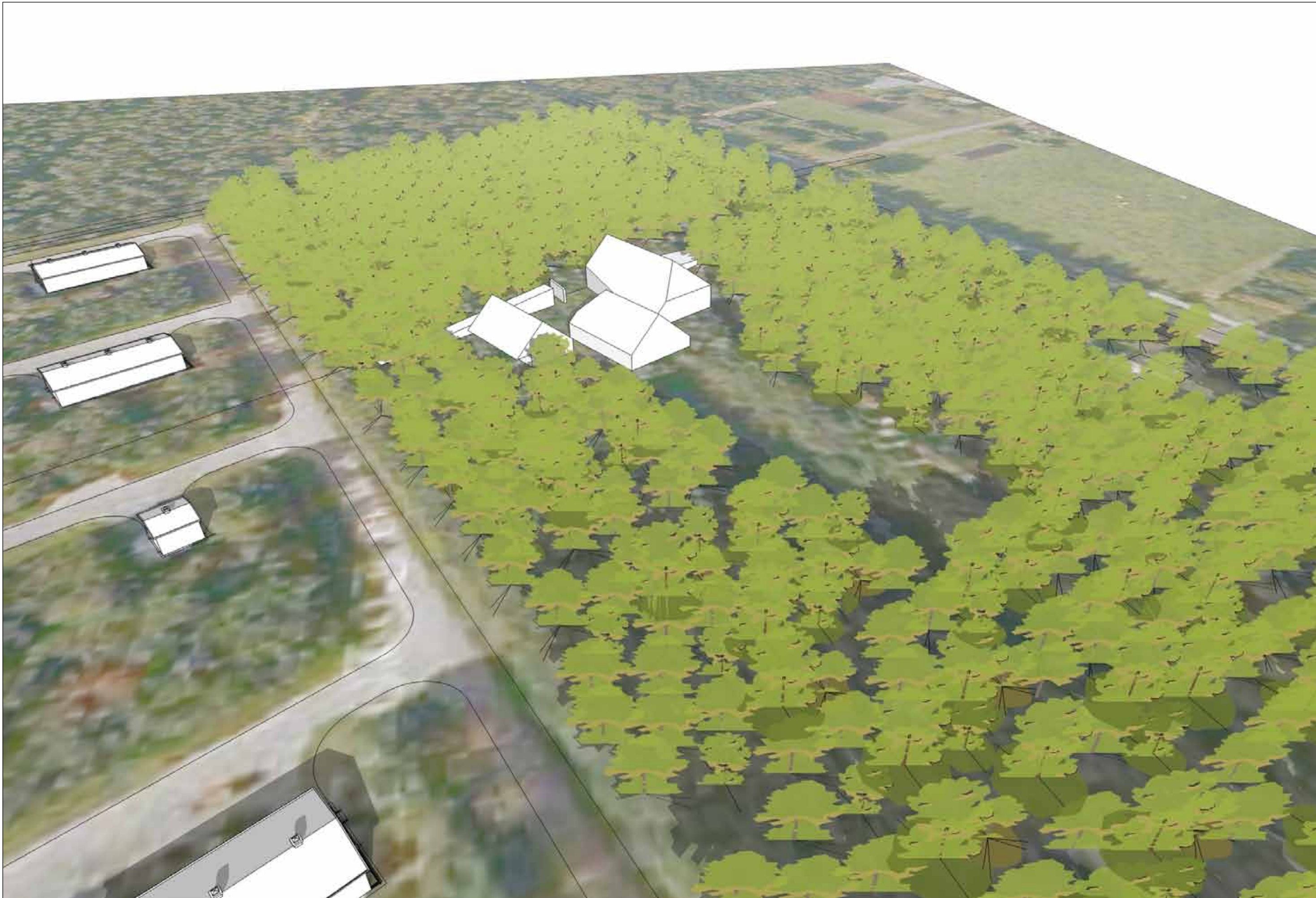
Referentiebeelden 3D model

Donderen, voormalig munitiedepot B1026, Cultuur en ZorgLandschap versie 07

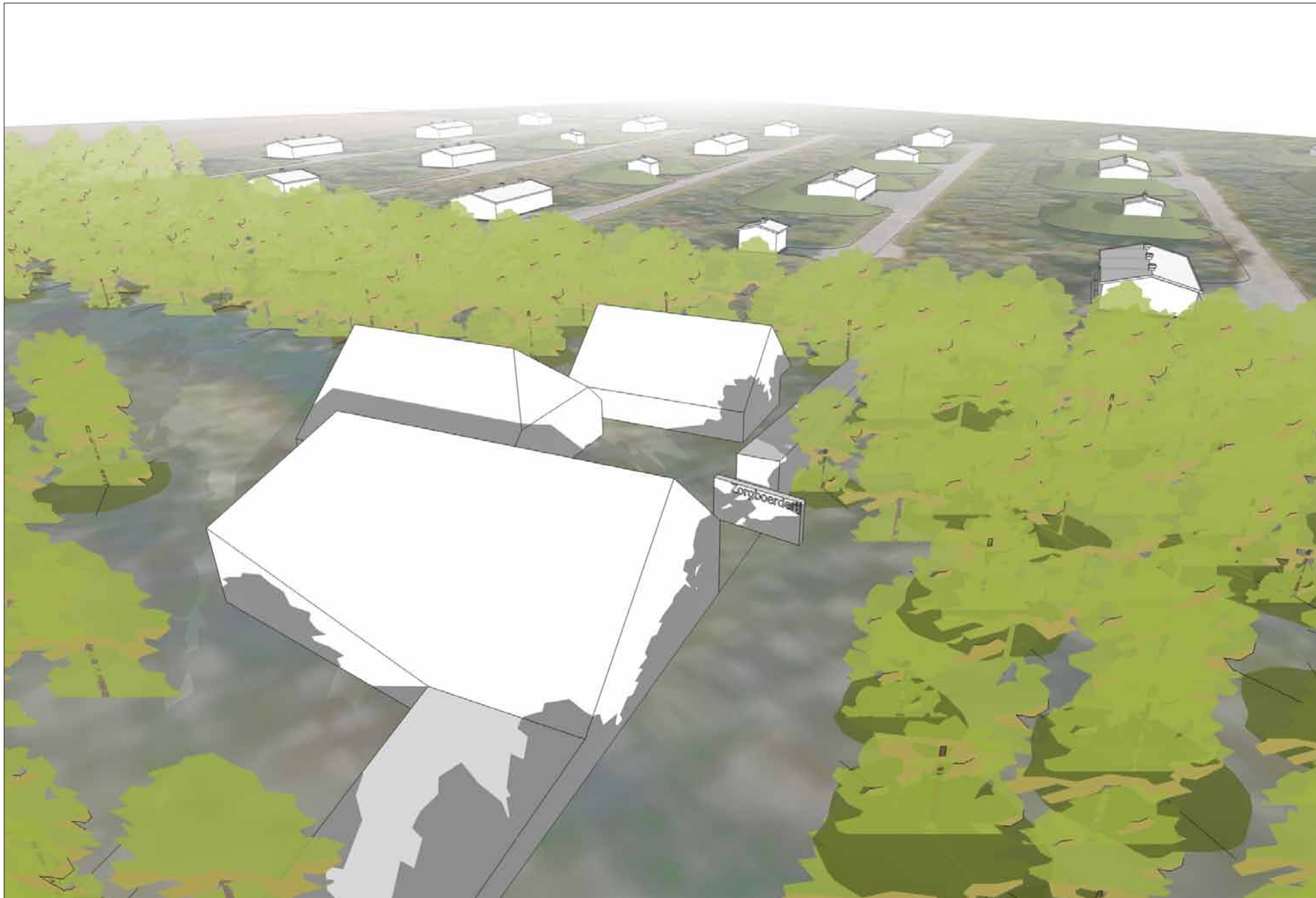
Referentiebeelden 3D model

Donderen, voormalig munitiedepot B1026, Cultuur en ZorgLandschap versie 07

Referentiebeelden 3D model

Donderen, voormalig munitiedepot B1026, Cultuur en ZorgLandschap versie 07

Referentiebeelden 3D model

Donderen, voormalig munitiedepot B1026, Cultuur en ZorgLandschap versie 07

Referentiebeelden 3D model

Donderen, voormalig munitiedepot B1026, Cultuur en ZorgLandschap versie 07

Ik zit nu op een terrein wat ik precies kan uit leggen. Sinds vier maanden zitten we hier. Voor die vier maand zaten we hier een klein jaar maar alles moest in overleg met de antikraak beheerder, van spijker in de muur tot gat in de grond alles moest in overleg. Dit was een onzeker jaar, kunnen we blijven of niet? Hiervoor zaten we in Veenhuizen de autarchie van Johannes vd Bosch. Het voelde goed daar in het begin, maar tijdens het strokasteel dacht ik: En wat nu over 4 jaar, waar zitten we dan? Alles wat we hebben aangeraakt in Veenhuizen was vluchtig en tijdelijk, alleen het strokasteel hield twee jaar stand. Wij niet, want we moesten verder. Maar de ideeën die er ontstonden waren van langere aard. De projecten vroegen om meer tijd, meer inhoudelijke verdieping en meer verbondenheid met de mensen, producten en het landschap. We kunnen niet zo maar weg dacht ik. Maar hoe verbind ik dit aan allemaal aan elkaar? In de periode van het strokasteel dacht ik wel eens: we gaan een boerderij beginnen. We gaan dit allemaal aan elkaar verbinden. Er waren meer ideeën zoals een stuk grond kopen en je eigen tijdelijke ruimte maken. Creativiteit is er, en we hebben heel wat spullen dus dat was geen probleem. Wat moest de PeerGroup in een tweede fase voor plek hebben. Hoe moet dit er uit zien en wat gaan we er doen. Wat is een plek waard om ons tijdelijk te huisvesten. Niets is voor eeuwig maar wat delen we nu. Wat kan een plek zijn in een ruraal gebied. Wat voor waarden moet het hebben? Hoe verbind je mensen aan je voor een langere tijd aan een plek. Onze opdracht nu is er om mooie projecten maken, en dat doen we. Maar ons hart ligt bij verbindingen leggen.

Ik mag graag verbindingen maken. Verbindingen waar men zelf nog niet aan heeft gedacht. Combinatie van mensen, hun werkzaamheden, hun verhaal en hun landschap. In elke verbinding, geslaagd of niet zit winst. Winst omdat je weet wat je aan elkaar hebt. Je hebt geprobeerd om uit te vinden wat je samen zou kunnen bewerkstellingen. Mensen hebben een verhaal, met een landschap aan mogelijkheden om dat te vertellen. Maar het is ook belangrijk een verhaal te beleven om het te kunnen vertellen. Daarom is het goed om verschillende verbindingen aan te gaan zodat er weer nieuwe verhalen ontstaan om weer door te vertellen. En natuurlijk te laten zien wat er zoal kan gebeuren.

Dit proberen we boven water te krijgen. Hiervoor hebben we alle disciplines in huis om dat te kunnen laten zien. Dit doormiddel van horen proeven ruiken voelen. Donderboerkamp is een leeg landschap waar veel nieuwe verbindingen kunnen ontstaan. Waar we de combinaties inzichtelijk en tastbaar kunnen maken. Waar zorg en creativiteit elkaar versterken in een creatieve innovatieve weg.

Donderboerkamp

Een MOB terrein waar veel munitie heeft gelegen word nu bezet door de PeerGroup en Zorgboerderij Peest. In eerste instantie zou alleen de PeerGroup op het terrein komen.

Door een telefoontje van Hugo Prins van de Zorgboerderij Peest werd dit een gouden combinatie. Samen werken, samen optrekken en samen delen. Wij gaan voor elkaar zorgen, voor elkaar staan en iets voor elkaar betekenen. Donderen staat voor delen met gelijkgestemden. Een plek voor ontmoeting van mensen. Een plek waar je op straat elkaar aan spreekt omdat je nog ver moet lopen. Een plek waar je wordt aangesproken omdat je staat te werken. Door deze samenwerking komen er kansen waarvan ik niet had voorzien dat ze mogelijk waren toen ik aan dit avontuur begon. Deze samenwerking is een geen test case maar realiteit. Menig student sociologie kan hierop gaan promoveren als die nu in zou stappen.

Wat kan Donderen zijn?(Hugo Prins, RRR rust regelmaat ritme.)

Een eiland? nee. Een haven? ja. Laden en lossen, halen en brengen. In ademen, uit ademen. Kennis vergaren en kennis delen. Verhalen vertellen. verhalen luisteren. Geven en ontvangen.

De PeerGroup en de bunkers nu.

Wij gebruiken nu Het BWG gebouw, OG gebouw en de kleine garage. En A14/A13/A12/A11/A9. Daarnaast B4/B5 en C4.

Het BWG gebouw bij de poort wordt nu als gastenverblijf gebruikt. Hier bieden we mensen die tijdelijk voor ons werken een bed. Bij producties willen we mensen een slaapplek kunnen aanbieden. Mensen van ver hoeven op deze manier niet terug te reizen en kunnen gewoon door werken als ze dat willen. In het gebouw zijn alle voorzieningen aanwezig. WC, douche en keukentje. Er zijn vier kamers dit willen we uitbreiden naar 7. Dit door de garage erbij te trekken. Er zijn twee ingangen aan de voorkant. We willen dit uitbreiden door aan de achterkant ook een deur te maken zodat er meerdere in- en uitgangen zijn.

Het OG gebouw iets verderop zien we als vergader en flex- werkplek. Er zijn drie ruimtes aan een lange gang. De eerste ruimte wordt een vergaderruimte. De tweede ruimte is verdeelt en heeft nog een kleine ruimte binnen in. Dit heeft de functie van montageruimte. Dit willen we zo houden. Verder liggen in de tweede ruimte alle documenten en archieven van de PeerGroup opgeslagen. De derde ruimte wordt de natte ruimte voor wasmachine, droger, wc, douche en voor alle kostuums.

Peergroup, de visie en verder dan dat.

Donderen, voormalig munitiedepot B1026, Cultuur en ZorgLandschap versie 07

A14 gebouw wordt een open ruimte voor: repetities/trainingen/vergaderingen/presentaties. Deze ruimte kan voor alles worden ingezet. Hier zouden meer ramen in moeten rondom om meer daglicht te vangen.

A13 gebouw wordt de algemene ruimte van de PeerGroup. Dit word een grote open ruimte met ramen rondom en evt. deuren aan de achterkant. Hier komt de bibliotheek van de PeerGroup. Binnen de bibliotheek komt een algemene flex- en werkplek. Hier komt ook een keuken en wc.

A12 gebouw wordt een studio voor opnames. Hier kunnen we opnames maken en met geluid werken. Dit wordt tevens de opslagruimte voor geluidsinstallaties. Daarnaast kan het als extra bewegingsruimte worden ingezet om producties op te starten.

A11 Gebouw: is de werkplaats hout en ijzer. Het gebouw wordt verdeeld in twee ruimtes. Eén voor hout bewerking en één voor ijzer werk. Dit gebouw zou ook aan de achterkant deuren en ramen moeten hebben.

A9 Gebouw: Is opslag van decor en kostuum, deze functie blijft. Verder geen veranderingen aan het gebouw.

B5 gebouw: Wordt werkplek en meditatie ruimte. Ook hier zouden rondom wel ramen en deuren kunnen komen.

B4 Gebouw wordt de opslag voor lichttechniek. Veder geen veranderingen aan het gebouw. C4 is opslag PR materiaal en Archief. Verder aan het gebouw geen veranderingen.

Garage gebouw. Dit wordt werk- en opslagruimte voor landbouw materiaal.

Verkeer en parkeren. Het zou mooi zijn als we een parkeerplek voor personeel kunnen realiseren. Binnen het terrein is nooit een functie geweest voor parkeren. Aan de Norgerweg kant is een parkeerplaats. Hier kunnen hooguit 6 auto's staan. Tussen het BWGgebouw en de OG is veel ruimte om een beschutte parkeerplek te maken. Deze plek kun je niet zien vanaf de weg of vanuit de gebouwen. Deze parkeerplek kan in dezelfde uitstraling van het terrein gemaakt worden met bijvoorbeeld dezelfde klinkers in de straat.

Zoals ik het zie.

Zo als ik het zie, zou het terrein de uitstraling die het nu heeft moeten behouden. De kleine veranderingen aan de gebouwen zoals deuren en ramen die worden geplaatst passen in de stijl en uitstraling van de gebouwen en de omgeving. De kenmerkende patronen van de wegen en de wallen om de gebouwen blijven bestaan.

Niet afbreken maar toevoegen.

De duurzame trajecten.

Het lange traject en het verhaal dat we willen vertellen. Om dit alles op een zo energie zuinige mogelijke manier te ontwikkelen, is tijd een belangrijk gegeven. We hebben tijd nodig om dit alles te realiseren. We zullen alles goed moeten bedenken hoe we dit terrein een eigen verhaal geven. Het terrein heeft een verhaal en naast dit verhaal komt nu een tweede. Het ontwikkelen op een duurzame manier. Eigen energie, eigen afval stromen en eigen voorzieningen. Dit met het terrein maar ook met de omgeving. Bijvoorbeeld: zou er een winkel kunnen komen met eigen streek producten? Of de samenwerking met Staatsbosbeheer voor alle natuurgebieden die er achterliggen. Kunnen we een visvijver aanleggen, waar door ons gezuiverd water uit onze wc naar stroomt? Hoe kunnen zouden we samen kunnen werken met de Hanzehogeschool waar studenten van verschillende richtingen op en met de omgeving en de mensen kunnen werken. Geven we de vleermuizen een bunker? Zijn er exposities van mensen van de zorgboerderij of kunstenaars kunnen exposeren?

In alle combinaties en samenwerkingen is tijd een belangrijk gegeven. De tijd geeft ook aan hoe en wat we kunnen toevoegen aan het terrein. En welke waarde en functie het voor de omgeving gaat krijgen. Deze lange weg is ook een samenwerking met gemeente en provincie. Het ontwikkelen van het terrein zou zelfs als voorbeeldtraject kunnen dienen in Nederland. We kunnen alles in één keer op papier zetten, maar mijn ervaring is dat dit op termijn achterhaald wordt door andere inzichten. Al het werk wat wij doen is mensenwerk zowel bij de Zorgboerderij Peest als bij de PeerGroup. PeerGroup en Zorgboerderij Peest werken op een organische manier met mensen en de plek. Op deze manier kun je snel inspringen op ontwikkelingen en veranderingen goed opvangen. Ook Donderboerkamp kan op een organische manier mee ontwikkelen. Dit betekend wel dat we samen moeten optrekken en tijd nemen voor verandering.